

Vize dalšího rozvoje fakulty

Agronomická fakulta je nedílnou součástí Mendelovy univerzity v Brně jak již z pohledu historického, tak z pohledu zaměření pedagogického a odborného. Její rozvoj musí být dynamický, stejně jako rozvoj celého univerzitního prostředí v České republice.

Pozornost je třeba věnovat oblasti pedagogiky, vědy, internacionalizace, ale také popularizace. Jednotlivé oblasti se vzájemně prolínají a spolu souvisí. Není možné jednu upřednostnit a jinou omezit. Musíme se na tyto oblasti dívat jako na jeden celek tvořící plnohodnotnou vysokoškolskou fakultu.

Pedagogika

SWOT analýza pro oblast pedagogiky

Silné stránky: učebny, laboratoře, školní zemědělský podnik, poloprovozy na budově M, různé obory od bakalářského až po doktorský stupeň studia

Slabé stránky: velký úbytek studentů po prvním ročníku, nedostatečná praxe absolventů, časté výjimky ve studiu

Příležitosti: akreditované obory v anglickém jazyce

Hrozby: klesající prestiž zemědělství, demografická křivka

Komentář

Agronomická fakulta nabízí moderní zázemí učeben a laboratoří. K dispozici máme školní zemědělský podnik, výzkumnou stanici, poloprovozy v nově vybudované budově M. Toto zázemí umožňuje velmi dobrou přípravu studentů pro jejich uplatnění v praxi. Agronomická fakulta nabízí vzdělávání v řadě oborů, v tomto směru pokrývá nejen nabídku tradičních zemědělských oborů (Zootechnika a Fytotechnika), ale také oborů z oblasti potravinářství, mechanizace, environmentálních technik nebo ekologie. Navíc u většiny oborů máme prostupnost od bakalářského až po doktorský stupeň studia.

Je třeba zachovat stávající obory, přestože některé z nich tvoří pouze jedna skupina studentů. Nezbytné ovšem bude posoudit uplatnění absolventů na trhu práce. S ohledem na skutečnost, že směrná čísla jsou stanovena podle zaměstnanosti absolventů, musíme posílit obory, které mají větší zaměstnanost.

Tradiční obory naší fakulty jsou orientovány spíše na absolventy středních odborných škol, ale nabízíme i nové obory, které mohou oslovit zájemce z gymnázií. Propagaci musíme soustředit rovnoměrně na střední odborné školy i gymnázia. Navíc by bylo přínosné zajistit přechod bakalářského studijního oboru Agrobiznys pod Agronomickou fakultu. Logicky se potom nabízí akreditace doktorského studijního programu Agrobiznys.

Nové příležitosti mohou představovat obory akreditované v anglickém jazyce. Mohly by přivést platící studenty, zvýšit počet studentů na fakultě a také zajistit další finanční zdroje.

Pro udržení stávajících akreditací je třeba motivovat akademické pracovníky k publikační aktivitě (vzhledem k výpočtu RIV bodů směrem k impaktovaným publikacím) a podpořit kariérní růst mladých akademických pracovníků (habilitace, profesury).

Slabou stránkou je praxe našich absolventů. Praxe se musí stát plnohodnotnou součástí vzdělávacího procesu, jedná se o součást vzdělávání, nikoliv nutné zlo. Úroveň praxe by mohla prohloubit spolupráce s komerční sférou a větší zapojení školního zemědělského podniku.

Přednášky a cvičení by měly odrážet moderní poznatky. Součástí přednášek a cvičení by měly být nové výsledky výzkumu dosažené nejen na naší fakultě, ale také na jiných univerzitách v České republice a ve světě. Není možné studentům přednášet pouze poznatky staré deset a více let.

Samostatnou oblastí je rozvoj postgraduálního studia. Je naprosto nezbytné zatraktivnit studium a motivovat nejlepší absolventy. Úspěch a uplatnění postgraduálních studentů by mohl motivovat nové zájemce o doktorské studijní programy.

Na úspěchu fakulty v dalším období se musí podílet také studenti. Nejen diplomanti, ale také bakalanti by měli být začlenění do výzkumných týmů jednotlivých ústavů. Měli by se více zapojit do činnosti ústavů.

Někteří studenti neplní studijní povinnosti a spoléhají na stále se opakující výjimky. To se týká nejen studentů bakalářského a magisterského studia, ale také studentů doktorského studia. Výjimky musí být omezeny. Všichni studenti si musí být rovni.

Časté přerušení studia vidíme u doktorských studijních programů. Zejména studenti realizující aplikovaný výzkum potřebují 3 roky pro ukončení experimentů, aby mohli publikovat své výsledky a vypracovat disertační práci. V této souvislosti by bylo žádoucí rozšíření doktorského studia na 4 roky.

Využijme zkušeností a znalostí emeritních profesorů v pedagogice a výzkumu. Spolupracujme při vzdělávání bakalantů, diplomantů a zejména doktorandů. Spolupracujme při podávání grantů. Požádejme akademické pracovníky, kteří odcházejí z aktivní „služby“ o pomoc při výchově nových generací.

Hlavní cíle v nadcházejících 4 letech

Zastavit úbytek studentů na Agronomické fakultě,

identifikovat obory s vyšším potenciálem uplatnění absolventů na trhu práce,

převedení bakalářského oboru Agrobyznys na Agronomickou fakultu,

zahájení výuky oboru General Agriculture (platící studenti),

rozšíření doktorského studia na 4 roky,

větší integrace praxe jako součásti vzdělávacího procesu.

Věda

SWOT analýza pro oblast vědy

Silné stránky: laboratoře, školní zemědělský podnik v Žabčicích, výzkumná stanice ve Vatíně

Slabé stránky: projektová podpora, nízké h-indexy akademických pracovníků, nízké zastoupení v grantových agenturách, chybějící seznam přístrojového vybavení, nadměrné zatížení zaměstnanců administrativou, nedostatek mezinárodních projektů

Příležitosti: komplexnost fakulty (základní výzkum a aplikovaný výzkum)

Hrozby: dofinancování projektů (neveřejné zdroje), odchod úspěšných vědeckých pracovníků na jiné pracoviště

Komentář

V oblasti vědy a výzkumu patří Agronomická fakulta mezi nejsilnější celky Mendelovy univerzity v Brně. Tento stav musíme nejen udržet, ale oblast vědy a výzkumu nadále posilovat. Neměli bychom být pouze nejsilnějším celkem Mendelovy univerzity, ale výstupy vědy a výzkumu bychom měli dosáhnout evropské úrovně. Pouze kvalitní výstupy nám umožní dosáhnout na mezinárodní granty.

Pro základní výzkum disponuje Agronomická fakulta řadou laboratoří a moderním přístrojovým vybavením. Školní zemědělský podnik v Žabčicích a Výzkumná stanice ve Vatíně nabízejí zázemí pro aplikovaný výzkum. Nové možnosti otevřelo zahájení provozu v pavilonu M.

Vytvoření seznamu přístrojového vybavení by umožnilo jeho efektivnější využití, otevřelo by nové projektové příležitosti a v neposlední řadě podpořilo komercializaci a tím přisun tolik potřebných neveřejných zdrojů.

Některé grantové agentury kladou důraz na h-indexy. Obecně jsou h-indexy akademických pracovníků Agronomické fakulty velmi nízké a jejich navýšení by zvýšilo šance na nové projekty.

Agronomická fakulta má nedostatečné zastoupení v grantových agenturách. Tato skutečnost opět může ovlivnit úspěch projektových žádostí.

Akademičtí pracovníci připravující nové projektové žádosti a pracující na výzkumných projektech potřebují podporu na úrovni fakulty. Projekty budou v budoucnu představovat významný zdroj financování. V současné době je pouze jeden zaměstnanec děkanátu na pozici senior manažera. Tento stav již neodpovídá současným potřebám. S touto skutečností souvisí vysoké administrativní zatížení řešitelů. Je třeba hledat cesty pro jeho snížení. Tyto cesty je třeba hledat nejen v rozšíření projektového centra fakulty, ale také ve spolupráci s vedením univerzity a projektovým centrem univerzity.

Velkou příležitostí jsou jednotlivé ústavy fakulty. Máme ústavy zabývající se základním výzkumem, aplikovaným výzkumem i experimentálním vývojem. Náš výzkum začíná na úrovni molekulární a přes půdu, rostliny, mechanizaci a zvířata směřuje až ke kvalitě potravin. To je obrovský výzkumný potenciál, který je třeba využít, zvláště v době, kdy grantové agentury podporují právě komplexnost výzkumu.

Hrozbou pro rozšíření projektové činnosti je dofinancování projektů. Pokud vyjdeme ze stávající směrnice rektora, tak dofinancování zůstává primárně na ústavech a následně na děkanátě. Pokud nedojde ke změně této směrnice, tak by měla fakulta motivovat podávání nových projektů tím, že se pokusí zajistit další neveřejné zdroje.

Velkou hrozbou je riziko odchodu zkušených výzkumných pracovníků a mladých nadějných pracovníků na jiná pracoviště. Tuto hrozbu můžeme částečně omezit nápravou výše uvedených slabých stránek. Měli bychom spíše lákat nadějně vědecké pracovníky z jiných pracovišť. Pokud vytvoříme prostředí pro podávání nových projektů a získáme nové projekty, tak se dostaví i nejzásadnější motivační faktor, finanční ohodnocení.

Děkan by se měl pravidelně setkávat s odpovědnými řešiteli a společně pracovat na odstranění problémů. Měla by být podpořena tvorba výzkumných týmů, které budou zajišťovat komplexní

výzkum a dosáhnou na mezinárodní projekty. Na přípravě projektů by se měli podílet všichni akademičtí pracovníci. Tato skutečnost neznamena, že každý podá projekt, ale že se každý zapojí do projektového týmu.

Pokud metodika vlády pro rozdělování finančních prostředků na vědu a výzkum bude oceňovat pouze impaktované časopisy, tak musí fakulta soustředit svoji pozornost tímto směrem. Cenné jsou ovšem také certifikované metodiky, užité vzory a patenty, zvláště v případě, kdy se naskytá možnost jejich komercializace. V neposlední řadě je třeba zdůraznit zásadu, že peníze, které fakulta získá výzkumem, by se měly co největším podílem zpět do výzkumu vracet.

Hlavní cíle v nadcházejících 4 letech

Zvýšit úspěšnost podávaných projektů,

upravit zásady rozpočtování (navracení peněz do výzkumu),

podpořit projektové centrum fakulty,

Zajistit dofinancování projektů (ve spolupráci s univerzitou).

Internacionalizace

SWOT analýza pro oblast internacionalizace

Silné stránky: jméno univerzity

Slabé stránky: znalost angličtiny, ochota akademických pracovníků absolvovat dlouhodobější odborné stáže v zahraničí, nedostatek mezinárodních projektů

Příležitosti: akreditované obory v anglickém jazyce

Hrozby: odchod mladých akademických pracovníků do zahraničí

Komentář

Agronomická fakulta je součástí Mendelovy univerzity v Brně. Jméno Johana Gregora Mendela je celosvětově velmi dobře známé. Jméno univerzity napomáhá při vytváření mezinárodních vztahů. Nemůžeme ovšem spoléhat na to, že pouhé jméno univerzity za nás zajistí kontakty v zahraničí.

Potřebujeme zlepšit jazykové znalosti a dovednosti akademických pracovníků. Motivovat akademické pracovníky, zejména mladé akademické pracovníky, aby absolvovali dlouhodobější stáže v zahraničí a vytvářeli zde nové kontakty. V této souvislosti je třeba zajistit, aby se po absolvování stáží naši pracovníci vraceli zpět na univerzitu a nevyvstala hrozba, že odejdou na jiné instituce nebo zůstanou v zahraničí. S ohledem na finanční možnosti fakulty je tato hrozba reálná. Mezinárodní vazby potom budou směřovat na jiná pracoviště.

Pokud si máme vytvářet jméno univerzity a tím fakulty v zahraničí, tak potřebujeme mezinárodní projekty. Vytvořeny by měly být excelentní vědecké týmy napříč fakultou, které dokáží vypracovat projektové žádosti a budou mít možnost dosáhnout na tyto projekty. Tyto týmy by měly dostat maximální podporu z vedení fakulty a projektového centra fakulty.

Ve vztahu k internacionalizaci je naší příležitostí již v oblasti pedagogiky zmiňovaná akreditace studijních oborů v anglickém jazyce. Tyto obory by měly být otevřeny pro studenty ze zahraničí, zejména z rozvojových zemí. Zahraniční absolventi budou následně vytvářet nové mezinárodní vazby.

Mezinárodní vazby můžeme vytvářet také díky zapojení zahraničních expertů do výuky na Agronomické fakultě.

Hlavní cíle v nadcházejících 4 letech

Tvorba excelentních týmů a zvýšení počtu mezinárodních projektů,

zahájení výuky v anglickém jazyce,

dlouhodobější stáže akademických pracovníků v zahraničí.

Popularizace

Rozvoj v oblasti pedagogické, v oblasti vědy a výzkumu a v oblasti internacionalizace nejsme schopni zajistit bez popularizace fakulty. Naše fakulta má velmi dobře nastartovanou oblast PR a vedení Agronomické fakulty v posledních letech výrazně posunulo úroveň propagace a popularizace fakulty. V nadcházejících letech by bylo účelné navýšení objemu finančních prostředků na popularizaci fakulty. Orientovat se rovnoměrně jak na popularizaci v rámci České republiky, tak v zahraničí. Měli bychom více oslovovat úspěšné absolventy, diskutovat o možné podpoře fakulty, ukázat stávajícím studentům a hlavně potenciálním studentům ze středních škol, že máme řadu úspěšných absolventů v oblasti podnikání a vědy a výzkumu. Vytvořena by měla být vazba absolvent-univerzita. Je třeba se zaměřit na rozšíření spolupráce se středními odbornými školami a gymnázii a fakultu popularizovat dlouhodobou spoluprací se středními školami.

Projekty z operačních programů

Ve třech hlavních oblastech byly naznačeny potřeby fakulty a cíle, kterých by mělo být dosaženo v nadcházejících čtyřech letech. Pro dosažení těchto cílů potřebuje fakulta finanční prostředky. Naneštěstí jsme v období, kdy končí jedna vlna operačních programů, a budeme se připravovat na nové výzvy. Operační programy představují potenciální zdroj finančních prostředků pro oblast pedagogiky, internacionalizace, popularizace a nově také vědy a výzkumu. Zájmem fakulty by mělo být získání co největšího objemu těchto finančních prostředků. Je třeba více koordinovat přípravu nových projektových žádostí, komunikovat s řešitelskými týmy v době přípravy těchto žádostí a během realizace. Vážným problémem v posledních měsících jsou neuznatelné náklady. Musíme vytvořit rezervní fond, který bude určený na pokrytí neuznatelných nákladů.

Závěr

Jednotlivých cílů, které jsou uvedeny v tomto dokumentu, nemůže dosáhnout jeden člověk bez podpory celé akademické obce, tj. akademických pracovníků a studentů. Těchto cílů je možné dosáhnout pouze týmovou spoluprací. Fakultu je třeba nejen udržet, ale za čtyři roky posunout dál. Období různých společenských a ekonomických krizí nestačí pouze přečkat, ale po jejich skončení musíme být jako fakulta silnější.